

JONG
LEREN

stichting
confessioneel
onderwijs

JL.nu

december 2018

PERSONEELSBLAD VAN STICHTING JONG LEREN

Dit namen jullie mee
van de personeelsdag
Muziek, sociale media,
wol, en de moestuin
Creatieve verhalen van collega's
Hoe ga je om met
creatieve oplossingen
van kinderen?

Creativiteit

Als je het over creativiteit hebt, hoor je mensen vaak roepen: "Ik ben helemaal niet creatief. Als ik iets probeer te maken, mislukt het altijd". Creativiteit wordt dan direct geassocieerd met kunstzinnigheid. Maar dat hoeft natuurlijk helemaal niet. Creativiteit is een breed begrip; het staat voor het ontwikkelen van nieuwe ideeën. En vaak aanvullend: het kiezen van de beste ideeën en het daadwerkelijk realiseren ervan.

In deze editie van JL.nu belichten we creativiteit in de volle breedte. Van online creativiteit tot de ideeën en inzichten die de personeelsdag hebben opgeleverd. Ook komen samenwerkingspartners en collega's aan het woord over creatieve vorming en over hun eigen creativiteit - privé of in het werk.

Een nummer vol inspiratie dus. Fijn om rustig te lezen tijdens een welverdiende kerstvakantie!

Wij wensen jullie heel gezellige kerstdagen en een collegiaal (lees: met veel nieuwe collega's) 2019!

SYTSKE, PAUL EN JOHN

Korte berichten

[Rectificatie]

Tips samenwerkend leren

Oeps, ten onrechte heeft de redactie jullie in de vorige editie van JL.nu wijsgemaakt dat er weinig inzendingen waren op onze oproep over samenwerkend leren. Een aantal is blijven hangen in het systeem. De tip van Marieke Splinter kregen we per mail en is daarom wel gepubliceerd. Hier volgen alsnog de tips van de andere prijswinnaars Valeska Wolfs en Nelleke Kapitein:

Valeska: "Verdeel bij een les begrijpend lezen de groep eens in groepen van vier leerlingen. Elke groep maakt een samenvatting van een alinea van de tekst. Er zijn steeds twee groepen die dezelfde alinea doen. Deze groepjes vergelijken hun stukjes en maken daar één samenvatting van die ze met de klas delen."

Nelleke: "Een meisje in groep 4 wilde stoppen met lezen: 'Lezen is té moeilijk, lezen is stom'. Ik heb haar in contact gebracht met meisje uit groep 7, met dezelfde grote leesproblemen ooit in groep 4. Ze heeft doorgezet en nu wel weer plezier in lezen. Deze meisjes begrepen elkaar als geen ander. Ik stond erbij en keek ernaar. Inmiddels gaat het meisje, inmiddels in groep 5, met sprongen vooruit!"

**Pascal
Schilder-Schoot**
administratief medewerker
Bommelstein

7 vragen aan...

1. Wat was je eerste (bij)baan?

Mijn eerste bijbaantje was bij schoenenzaak Mayfair in Eindhoven. Daar is mijn liefde voor schoenen pas echt ontstaan. En kon ik mijn trauma van vroeger, stevige schoenen met ijzeren steunzolen, van me afschudden.

2. Wie was je favoriete leraar en waarom?

Meneer Wout Bos was mijn meester in de 5e en 6e klas. Hij kon geweldig verhalen vertellen, spannend voorlezen, vooral 'De meester van de

Colofon

JL.nu is een uitgave van Stichting Jong Leren. **Concept en realisatie:** TextArt, Heerhugowaard. **Redactie:** Heleen Broerse, Paul Bronstring, Esther van Dokkum, Sytske Feenstra, Nadine de Keijzer, Alma Pereboom, Annette Schaak, Arthur Snaauw, Ria van der Scheer, John van Veen. **Fotografie:** Esther van Dokkum e.a. **Vormgeving:** Studio Martin Rasch, Opmeer.

Lisettes web/apptip

Lisette Neijzen is ICT-medewerker bij Stichting Jong Leren. Op deze plek in JL.nu geeft zij iedere keer een interessante of leerzame web- of apptip.

Met de app Google Keep notities kun je notities maken, bewerken en delen. Je notities worden opgeslagen en uiteraard gesynchroniseerd met alle apparaten waarop je Google Keep notities gebruikt. Je kunt jezelf een herinnering sturen, samen werken aan een notitie, notities inspreken en Google Keep notities kan geschreven tekst herkennen. Zowel op de werkvloer als privé komt deze app vast goed van pas.

Gezien op social media:

zwarte molen'. Vaak speelde hij op z'n ukelele. Dan mochten we allemaal op tafel gaan zitten en leerde hij ons Engelse liedjes en improvisatie. Soms nam hij een dagje zijn hond mee, dat bracht een bijzondere sfeer.

3. Van welke sociale media maak je gebruik (of waarom niet)?

Facebook, de app heb ik nog wel, maar de laatste tijd ben ik niet meer zo actief. Wel een stuk rustiger ;-)

4. Waar mogen we jou voor wakker maken?

Niet! Ik ben een erg slechte slaper, dus word sowieso al vaak wakker. Laat me alsjeblieft slapen.

5. Waar haal jij inspiratie vandaan?

Ik kom oorspronkelijk uit de hotellerie. Daar staat hospitality hoog in het

vaandel. Het is nog steeds mijn inspiratie om kinderen, ouders, collega's en iedereen die de school bezoekt een welkom gevoel te geven en goede service te verlenen.

6. Welke onderwijsinnovatie verrast jou?

Een geweldige innovatie vind ik de Parro app. Een heel goed hulpmiddel om de ouderbetrokkenheid te vergroten. Het is een snel communicatiemiddel met allerlei handige functies.

7. Wat weten veel mensen niet van jou?

Iedere week doe ik aan klassiek ballet met een aantal meiden. Het gaat niet meer zo soepel als vroeger, maar ik vind het nog steeds heerlijk om te doen!

Femke van Waveren
Directeur (in opleiding),
De Paradijvogel, Vogelenzang

Even Appen met

Ha Femke, binnen Jong Leren ben jij nog vrij onbekend. Klopt dat?

Ja want ik werk pas sinds september voor Jong Leren. Ik ben directeur in opleiding op De Paradijvogel in Vogelenzang. Dorien Hulsebosch begeleidt mij en binnenkort start ik met de opleiding tot schoolleider. Hiervoor was ik als onderwijskundige op de UvA bij de faculteit bedrijfskunde en economie verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs.

Waarom koos je voor het basisonderwijs?

Ik vind dat het onderwijs de kern vormt van onze samenleving. Dat begint op de basisschool. Wanneer een kind daar positieve leerervaringen opdoet, zal het zich blijven ontwikkelen. Ik vind het heel bijzonder om daar mijn steentje aan bij te dragen.

Creativiteit staat centraal in dit nummer van Jong Leren. Past dat ook bij jou?

Ja, ik ben goed in het bedenken van creatieve oplossingen. Wanneer er problemen zijn, zie ik altijd mogelijkheden. Op mijn school zie ik heel veel creativiteit. Elke dag word ik daardoor blij verrast.

Wat wil je tot slot zelf nog zeggen?

Dat ik heel blij ben met mijn werkplek op De Paradijvogel en dat ik de 'warme overdracht' als heel positief ervaar!

Wij zijn actief op sociale media. Jij ook?

“Gave foto op Facebook, gefeliciteerd!”, “Fijn dat je me attendeerde op die vacature via LinkedIn” of “Ik zag een echt briljante tip op Insta over ons nieuwe thema”. Dit soort opmerkingen hoor je vast weleens. Steeds meer mensen en organisaties zijn actief op sociale media. Soms zakelijk, soms privé. Het is aan jou.

Ook Jong Leren is sinds kort actief aanwezig op verschillende kanalen. Volgens communicatieadviseur Elke Otten is dat niet alleen omdat het leuk en interessant is. “Voor de toekomst van Jong Leren is het belangrijk zichtbaar te zijn bij toekomstige ouders en potentiële medewerkers natuurlijk. En bij dat zichtbaar zijn, kunnen we wel wat hulp gebruiken.”

Ambassadeur

Social recruitment wordt het ook wel genoemd: het inzetten van medewerkers als ambassadeurs van je organisatie via sociale media. “Want waar we een paar jaar geleden konden volstaan met het plaatsen van vacatures in kranten of vakbladen, en later: websites en jobsites, moeten we tegenwoordig alles uit de kast halen om sollicitanten te interesseren”, legt Elke uit. Zeker om millennials te bereiken: de gemiddelde werkzoekende oriënteert zich op vijf verschillende websites en platforms. Bovendien baseert een kwart van de mensen het bedrijfsimago op informatie van sociale media (bron: *Intermediair*).

Om als Jong Leren een goede indruk te maken, moeten we een helder en consistent verhaal uitdragen, vindt Elke. “Dus laten horen hoe is het om bij Jong Leren te werken

www.facebook.com/stichtingjongleren
www.linkedin.com/company/stichtingjongleren
www.instagram.com/stichting_jong_leren

en wat wij als organisatie te bieden hebben. Niet eenmalig, maar

voor een langere tijd. Vanuit meerdere kanten. Zodat ons verhaal herkenbaar wordt. Hiermee bouwen we een sterk werkgeversmerk op: Jong Leren als dé werkgever in het basisonderwijs. Het wordt steeds belangrijker (nieuwe) collega’s aan ons te binden en het lerarentekort op te vangen.”

Authentiek

En waarom we jullie daarbij nodig hebben? “Omdat verhalen uit de praktijk nu eenmaal veel geloofwaardiger zijn dan de beweringen van een communicatieadviseur”, benadrukt Elke eerlijk. “Mensen houden van herkenbare verhalen en authenticiteit, minder van gelikte PR-verhalen. Een mooi voorbeeld hiervan vind ik de verhalen van meester Paul (Paul Baan, zijinstromer) op LinkedIn.”

Nooit eerder had ik zo'n groot kantoor!

Two weken in mijn carrièreswitch: de voorlopige balans

Published on September 9, 2018

Paul Baan **Follow**
Leerkracht at De Twaalftriter

1,827 255 80

Ik moest zo nodig weer impact hebben. Dus gaf ik mijn dikbetaalde en flexibele baan op om in het basisonderwijs voor de klas te staan. Elke ochtend sliep ik het huis uit voordat de rest wakker is. Ik zorg dat ik vlak voor etenstijd thuis ben, en pak de avonden om niet te veel achterop te raken. Mijn studiedag (aan het einde van de week) gaat op aan het wegwerken van de toch opgelopen achterstanden. Ik breng iedere dag meer tijd door met de kinderen van andere mensen dan met mijn eigen kinderen. En inmiddels heb ik mijn eerste salaris binnen. Ook dat was een moment waarbij ik even achter mijn oren moest krabben.

Overwegingen

Het liefst zou Elke iedere collega willen vragen af ten toe iets te delen over het werk bij een Jong Leren-school. "Je geeft een kijkje in de keuken van jouw werk en de bijzondere dingen die je meemaakt in het onderwijs. Maar dan moet je je natuurlijk wel prettig voelen op sociale media. Sommige mensen delen nu eenmaal graag vanuit zichzelf, anderen niet." Tegelijkertijd beseffen Elke en het CvB ook dat het vragen oproept. Want hoe ga ik om met privacy, kan dit wel volgens onze gedragscode, mag dit wel tijdens schooluren? "Ik hoop dat collega's daarbij hun gezonde verstand gebruiken en als ze twifelen gewoon even contact opnemen."

Leerlingen thuisgehouden om sexy hobby schooljuf

Hoe het niet moet (bron: Telegraaf, 4 oktober 2018)

Enthousiast

"Als je enthousiast bent over je werk en er graag over vertelt, waarderen wij dat enorm. Of dit nu op een verjaardagsborrel is, tijdens een ouderavond, of op sociale media kanalen. Deel dus eens een vacature, filmpje of bericht. Je kunt het ook als uitdaging zien om je groepsproject of bijzondere gebeurtenis 'privacyproof' (!) te fotograferen en te delen. Zoals Kim Weidemann onlangs heeft gedaan", besluit Elke.

Kim Weidemann • 1ste
Directeur RKBS de Reiger at Stichting Jong Leren
2 mnd

Voor alle leerkrachten, onderwijs assistenten en andere collega's een leuke attentie voor het nieuwe schooljaar! Wat een leuke werkgever is Stichting Jong Leren!

Tips voor sociale media:

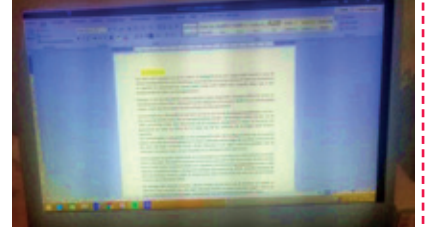
- **Zorg in je LinkedIn-profiel dat bij Werkgever het juiste logo gekoppeld wordt. Dit kun je ook doen op Facebook (Info).**
- **Houd je aan het beleid/de gedragscode over internet & sociale media en denk aan de vertrouwelijkheid van je werk en de privacy van andere mensen waarover je vertelt of die op een foto bij je bericht zichtbaar zijn.**
- **Vermeld in relevante berichten: Jong Leren, Stichting Jong Leren, #jongleren of #stichtingjongleren (Instagram), dan kunnen wij ook jouw berichten makkelijk terugvinden en delen.**

Ruben Dorren staat voor groep 6/7 op De Kameleon. Maar ook na schooltijd zijn zijn dagen goed gevuld. Naast een opleiding heeft hij heel wat hobby's. In deze rubriek laat Ruben zien hoe zijn week eruit kan zien.

Dit was mijn (werk)week!

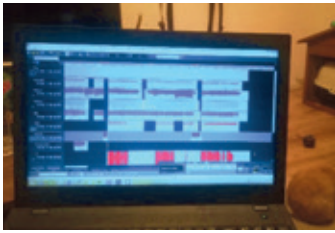
Maandag

Nadat de kinderen zijn uitgezwaaid en ik alles in de klas heb afgerond, fiets ik naar huis. Ik zit in de afrondende fase van mijn opleiding, dus de avonden zijn niet altijd even ontspannend. Vandaag rond ik mijn scriptie over bewegend onderwijs af.

Dinsdag

Na de schooldag, vlieg ik naar de andere locatie voor de laatste sinterklaasvergadering. Thuis maak ik nog een schoolopdracht af. Daarna nog even muziek maken. Met de band schrijven we nieuwe nummers. Ik speel nog snel een demo in.

Woensdag

Vaste repetitiedag met een van mijn bands. Ik haal 's avonds onze zanger op om in de studio wat noten te kraken.

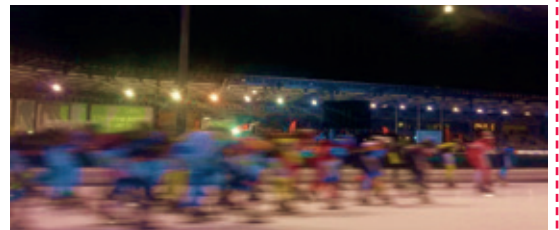
Donderdag

Na schooltijd een top-uitje met het leukste team van Nederland! Eerst een ronde lasergamen. Voor mij een primeur. Daarna een rondje bowlen en heerlijk dineren.

Vrijdag

Na school, snel ik naar Utrecht voor een schaatsmarathonwedstrijd. Wanneer ik kan, kijk ik graag met vrienden naar sportwedstrijden.

Zaterdag

In de zomervakantie ben ik begonnen met het bouwen van een basgitaar. Het blok hout begint wat meer vorm te krijgen. De zaterdag weer goed benut.

Zondag

Voordat ik aan de pabo begon, was ik fanatiek wielrenner. Zo nu en dan stap ik met mijn oude maten de fiets voor de mooiste sport die er is. In Ouderkerk aan de Amstel hebben we een aantal oud-ploeggenoten aangemoedigd tijdens hun cyclocrosswedstrijd.

“Het muziekonderwijs kan wel een impuls gebruiken”

Het team van de Aloysiusschool in Overveen wilde een andere aanpak van de muzieklessen en kwam uit bij ‘Hallo Muziek’. Deze stichting staat voor duurzame muzikeducatie in het basisonderwijs. Patricia Dresens vertelt dat het team, na een presentatie van de directeur van Hallo Muziek, Erik van Deuren, helemaal om was. Unaniem kozen zij voor deze aanpak. Een goede reden om met hem in gesprek te gaan.

Erik, waarom ‘Hallo Muziek’?

“‘Hallo Muziek’ heeft als doelstelling de creativiteit van kinderen te bevorderen en wil dat zij actief muziek maken. Om dat te bereiken hebben kinderen muzikale tools nodig. Hoe jonger je bent, hoe sneller je die vaardigheden leert. Daarom heeft Hallo Muziek een leerlijn ontwikkeld voor de groepen 1 t/m 8 en worden de lessen door vakdocenten gegeven.”

Hoe ziet de invulling eruit?

“In groep 1 en 2 krijgen de kinderen een halfuur per week muziekles. In groep 3 en 4 is dat 45 minuten. Wij zetten in op 7 domeinen, zoals toonhoogte, ritmische bouwstenen, tactus en notaties. Deze domeinen hebben 12 levels die de leerlingen eind groep 4 allemaal beheersen. Zij zijn dan onder andere in staat driestemmig te zingen, complexe ritmes uit te voeren en hebben een begin gemaakt met noten lezen. In de groepen 5 t/m 8 krijgen de leerlingen wekelijks zangles. Maar daarnaast nog een les waarin zij kennismaken met een bepaald instrument. Dat instrument krijgen de leerlingen ook mee naar huis. Na een halfjaar volgt er een optreden en wisselt men van instrument. Uiteindelijk komen er acht verschillende typen instrumenten aan bod, zoals viool of cello, fluit of klarinet, gitaar of ukelele, trombone of trompet. Echt een instrument bespelen leren zij niet. Wel ervaren zij waar hun talenten liggen.”

Dit vraagt vast een lang invoertraject?

“Inderdaad. want wij zetten in op het jonge kind. Muziekles in groep 1 is echt heel belangrijk. Wanneer je met instrumentaal onderwijs wilt beginnen in groep 5 moeten de kinderen de muzikale basistools beheersen. We gaan ervan uit dat het vijf jaar duurt voordat de werkwijze van Hallo Muziek op de hele school is ingevoerd.”

Wat bracht je ertoe dit concept te ontwikkelen?

“Ik was artistiek directeur bij Holland Symfonia in Haarlem. Toen daar de subsidie ophield, richtte ik mij op het basisonderwijs. Ik vond dat het muziekonderwijs wel een impuls kon gebruiken. Ieder kind verdient een weldoordacht aanbod van muziek en niet iedereen krijgt dat van huis uit mee. Kinderen kiezen vaak per ongeluk voor een instrument, wat niet wil zeggen dat zij voor dat instrument ook het meeste talent hebben. Daarom is het belangrijk dat zij met meerdere typen instrumenten kennismaken.”

Zijn jullie al op meerdere scholen actief?

“Ja, wij werken op meer dan 50 scholen, van Den Helder tot Zoetermeer. Zo’n 14.000 leerlingen geven wij muziekles. Op De Ark in Haarlem-Noord bijvoorbeeld werken wij al langer.”

Woordweb Welke woorden spreken voor jou?

Wij geven ruimte
Wij dagen uit
Wij leren samen

- NIEUWSGIERIG
- RESPECT
- VERTROUWEN
- INSPIREREN
- ONTMOETEN
- VAKMANSCHAP
- MEESTERSCHAP
- KENNIS
- DELEN
- VERNIEUWEN
- AMBITIE
- DOELEN
- KRACHT
- TALENT
- VEILIG
- LEF
- INNOVATIE
- CREATIEF
- ONDERNEMEN
- DOEN
- BEWEGING
- FOCUS
- NETWERK
- ONDERZOEK
- KEUZES
- VRIJHEID
- VERBINDEN
- OMGEVING
- ONTWIKKELEN
- CREËREN
- EXPERIMENT
- LEIDERSCHAP
- STUREN
- PASSIE
- ZIEN
- TOEKOMST
- LUISTEREN
- INTUÏTIE
- DOORZETTEN
- MINDSET
- POSITIVITEIT
- INLEVEN
- JEZELF BLIJVEN
- HUMOR

Lilianne de Graaff, vers van de pabo, werkt met veel inzet en enthousiasme op De Graankorrel. Zij krijgt veel te verwerken als startende leerkracht en leert volop. Het werken vanuit Human Dynamics

en met 3D Onderwijs is helemaal nieuw voor haar. De school is daarnaast ook nog Kanjerschool, waardoor haar pedagogische aanpak ook specifiek moet zijn. Toch lukt het Lilianne een goede sfeer met haar groep te bereiken en haar persoonlijke inbreng in de school door te laten klinken. Ze is recht door zee en heeft niet veel woorden nodig om te vertellen hoe ze over zaken denkt. In haar vrije tijd zijn paarden de hobby van deze nieuwe collega. Ze werd direct ook gevraagd om haar woorden uit het woordweb te kiezen. Hierdoor leren we haar weer iets beter kennen.

NIEUWSGIERIG

Ik denk dat ik altijd nieuwsgierig ben naar andere dingen en nieuwe zaken die voor mij interessant kunnen zijn. Ik ga er ook naar op zoek en doe er iets mee.

LEF

Ik vind dat je lef moet hebben om eens iets buiten je eigen comfortzone te doen. Ik heb die lef ook.

CREATIEF

Zelf ben ik thuis altijd bezig met nieuwe projecten: van knutselen tot het bedenken van nieuwe activiteiten. Ook in de klas probeer ik van alles uit op dat vlak.

ONDERNEMEN

Ik zit nooit stil en ben altijd met iets bezig, mijn agenda is nooit leeg.

LUISTEREN

Ik ben iemand die altijd veel luistert en eerst rustig afwacht en bedenkt wat ik kan doen met wat ik heb gehoord. Daarna meng ik me in gesprekken.

ZELF GEKOZEN: HUMOR

Zonder humor kom ik de dag niet door. Met een lach op je gezicht doe en bereik je veel meer dan wanneer je maar doorgaat zonder plezier in wat de dag je brengt.

Geef het probleem

Wat heb ik genoten op de studiedag. Zeker van het verhaal van Wouter Hart. Vooral het zinnetje 'geef het probleem, niet de oplossing' deed iets met me! Het blijft in mijn hoofd rondspoken.

Ik koppelde dit zinnetje aan dat andere hete hangijzer binnen onze beroepsgroep: het lerarentekort. Jammer genoeg blijkt het niet helemaal op te gaan. De wijsheid van Wouter is door het ministerie wellicht ook gehoord en ze dachten dat ze, nadat ze ons probleem kregen, een geweldige oplossing hadden. De handreiking... die we allemaal kennen en waar genoeg over is geschreven en gesproken. Ik zou onze minister en zijn ambtenaren willen uitdagen het probleem nog eens goed te bekijken en ook te luisteren naar de andere woorden van Wouter. Ik vat ze samen in mijn eigen woorden: f#ck de regels, kijk even buiten de kaders.

Daarmee bedoel ik niet onbevoegden voor de klas, vakdocenten, of meer van dit soort abjecte maatregelen. Nee, ik bedoel écht de grenzen van de regels oprekken, iets dieper in de buidel tasten, ons écht serieus nemen. Naast het onderkennen van het probleem vooral met een echt solide oplossing komen. Wouter en ik helpen graag!

Tegelijkertijd besef ik me heus wel dat, als het allemaal zo makkelijk was, de oplossing allang gevonden was. Dus laten we het ministerie blijven bestoken met het probleem en hen uitdagen met een echt mooie oplossing te komen. Dat lijkt me een goed voornemen voor het komende jaar en een fijne gedachte in deze tijd. We geven ze nog één kans. We geven ze nog één keer het probleem.

Fijne Kerst, mooi nieuwjaar!

Kees Kloost

Dit namen jullie mee van de perso

"Ik heb geleerd dat het zoveel fijner is om ook eens buiten de school te zijn, in de buitenlucht en dat daar genoeg te leren is. Meer dan uit een boek."

"Communicatie is en blijft belangrijk maar blijkt anders verschillend te werken bij"

"Wanneer kinderen zelf de regie hebben op sociaal/emotioneel gebied, is het makkelijker om inzicht te krijgen in bepaalde situaties en zal het 'leren' ook makkelijker gaan."

"Samenwerken is belangrijk om de top te bereiken."

"Start

Rolf Hut:
"techniek hoort elke dag in de klas voor elk kind!"

Foto: collega Jong Leren

"Het is belangrijk om weer even bij jezelf na te gaan op welke plek je jezelf vindt staan op de apenrots. Een open houding is erg belangrijk in het onderwijs."

"Ik vond het leuk om verschillende mensen te ontmoeten en met elkaar in gesprek te zijn."

"Zweverig, helemaal niets voor mij."

"Door door te vragen begrijp je meer wat allemaal verteld kan liggen in een stroeve communicatie."

"Inspirerend om een kudde schapen te zien reageren op de leidinggevende (de mens). Sommige reacties waren ook te vergelijken met kinderen."

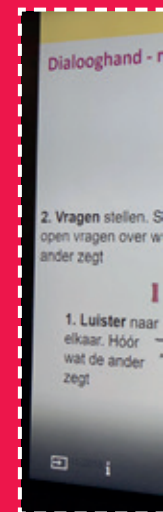
"Onderwijs niet de antwoorden, maar laat zoeken naar oplossingen."

"Durf te proberen, durf te stoppen."

Foto: Serge Ligtenberg

"Kinderen zelf in een grafiekje of op een bord in de klas laten bijhouden wat hun vorderingen zijn."

"Ouders een rol spelen en die voor"

oneelsdag:

enerzijds van groot zijds elke keer weer bij verschillende mensen!"

small, think big!"

Foto: Martijn Beekman

mensen te tek te gaan."

orgen

Foto: collega Jong Leren

brief laten schrijven aan hun kind laten lezen in de klas. Wow!

Foto: Martijn Beekman

"Roofvogels komen alleen op je hand zitten als ze je vertrouwen. Dit is een mooie metafoor voor de kinderen in de klas, maar ook voor je teamleden op school."

"Storend gedrag is op een VO niet ineens weg, ook daar wordt 'geworsteld'."

"De beste techniek is bij elkaar afkijken. Kennis is niet heel belangrijk, houding en vaardigheden wel!"

"Laat kinderen onderling Engels praten, of een presentatie in het Engels geven."

"Hang je lokaal niet te vol. Wees selectief en wissel het materiaal af."

"Ik vond het leerzaam dat paarden de mens zo goed lezen. Kinderen kunnen dit ook. Dus het is van belang om eerlijk te zijn tegen kinderen en te zeggen wat je voelt."

"Veel ondersteuning van personeel qua cursussen, maar ook 'leuke' dingen, teamuitjes enz."

"Deze ochtend was eigenlijk niet wat ik ervan verwachtte. Het stuk lastige thema's werd pas op het laatst kort aangeboden. En daar had ik graag meer van willen zien."

Foto: Martijn Beekman

"It's no accident we were born with two ears and one mouth."

Vergroot jouw kennis en die van je collega's voor nóg beter onderwijs

Ongeveer 80 collega's volgden tijdens de personeelsdag 's ochtends een EdCamp. Deelnemers waren zo enthousiast dat we deze manier van kennis delen en samen leren vast nog vaker terug gaan zien. Een doorkijkje:

Wat is een EdCamp?

EdCamp is een dag vol uitwisseling met andere onderwijscollega's, van wie je kunt leren. Iedereen neemt een onderwerp mee waarover hij veel kan vertellen. De dag bestaat uit verschillende sessies, waaronder bijvoorbeeld presentaties, discussies, vragen of het delen van praktijkvoorbeelden. De onderwerpen van de sessies hebben allemaal met onderwijs te maken. Kortom: EdCamp is een professionaliseringsactiviteit waarbij jij de regie zelf in handen hebt. De Edcamp Foundation omschrijft het als volgt: "Edcamp is free, democratic, participant-driven professional development for teachers."

Voor wie is het?

Voor iedereen die iets met onderwijs te maken heeft en zijn kennis over het onderwijs graag deelt of vergroot. Dat betekent in de eerste plaats leerkrachten, maar zeker ook onderwijs-ondersteunend personeel, intern begeleiders, directieleden en stafmedewerkers. Feitelijk kan iedereen die in het onderwijs werkzaam is deelnemen aan EdCamp.

Hoe werkt het?

Er is een duidelijke tijdsplanning voor de dag, maar de inhoud van de sessies wordt bepaald door de deelnemers. Een aantal deelnemers zal zelf een sessie leiden. Op de dag zelf is een planbord aanwezig, waarop deelnemers die iets willen presenteren of delen of bediscussiëren dit aangeven in één van de tijdsloten. Vervolgens geven alle deelnemers op dit bord aan welke sessie zij willen deelnemen. Bij voldoende interesse gaat een sessie door. Tussendoor zijn er veel momenten waarop je verschillende collega's op een laagdrempelige manier ontmoet. Deelname vergroot jouw eigen kennis en de kennis van collega's, zodat we samen het onderwijs voor onze leerlingen nog verder kunnen verbeteren. Zien we jou de volgende keer ook bij een Jong Leren EdCamp?

NIET	WEL
• Presentaties van externen	• Nieuwe inzichten
• Keynote sprekers	• Goede contacten
• Commerciële verkooppraatjes	• Positieve energie

Reactie van collega's

“ **Keuze van onderwerpen is zeer divers • Het was nooit saai, je bent steeds bezig • Onderwerpen kiezen die aansluiten bij je eigen interesse • Nieuwe mensen tegenkomen is leuk • Verbazingwekkend hoeveel kennis we hebben met elkaar** ”

De Kameleon in Zwanenburg heeft al jarenlang een moestuin. Vanaf groep 4 maken kinderen in verschillende lesvormen kennis met het verbouwen en later ook koken van groenten. De groente uit de schooltuin wordt gebruikt in de atelierlessen koken. Maurice Buehler coördineert de activiteiten in de moestuin.

Maurice, waarom heeft de school een moestuin?

“Wij gaan als school voor duurzaam. En dan is het goed te laten zien hoe dingen groeien en wat je met groente kunt doen. Ik probeer zoveel mogelijk de boodschap over te brengen dat groente verbouwen duurzaam kan. Maar ik laat ook zien dat veel gewassen met industriële middelen worden gemaakt.”

Waarom ben je moestuincoördinator geworden?

“Mijn opa had vroeger een volkstuin. Ik hielp hem regelmatig. Dat vond ik altijd fantastisch. In de tuin werken is altijd een deel van mij gebleven. Mijn enthousiasme wil ik nu doorgeven aan de volgende generatie.”

Wat vinden de kinderen ervan?

“Veel kinderen hebben geen idee wat er allemaal komt kijken bij een moestuin. Dat is echt een stukje bewustwording. Vanaf februari zaaien we kruiden en gewassen in bakken op de vensterbanken in de klas. In de maanden daarna ervaren ze dat er echt iets groeit. We eten de meeste groenten uit de tuin ook op tijdens de kooklessen in de oogstmaanden juni en juli. Veel kinderen zijn daar echt enthousiast over.”

Wat is het doel van de kooklessen?

“We willen kinderen de mogelijkheid bieden te kiezen voor hun passie. Dat past goed binnen het onderzoekende karakter van atelieronderwijs. Het leuke is dat kinderen de dingen die ze hier doen meenemen naar huis. Meestal zijn ze erg trots op wat ze maken. Ze krijgen bij ons trouwens niet alleen een rapport, maar bouwen tijdens hun schoolcarrière een portfolio op.”

Moestuin op school is duurzaam, maar vooral leuk

Dillen (groep 8) wil later graag kok worden

“Ik vind koken leuker dan werken in de moestuin, maar ook dat hoort erbij. Dit jaar hebben we in ieder geval aardappelen en uien in de moestuin gemaakt. Tijdens de kooklessen hebben we pizza gebakken. En taart en koekjes. Maar ook roereieren, patat en worst met saus. We koken niet alleen groente uit de moestuin. Soms halen we ook gewoon dingen uit de winkel. Vooral het zelf maken vind ik leuk. En als ik later kok word, dan koopt mijn vader een restaurant en dan gaan we daarin werken. Nu help ik mijn moeder soms met koken en vind het leuk om uit te delen aan de rest van de familie. Zodat ik andere mensen blij kan maken met eten.”

Snapshots

1 **De Tweemaster** - De schaakwedstrijd tussen jong en 'oud'. 2 **De Brug** – Op De Brug bestaan ook grote kabouters. 3 **St. Franciscus (H)** – De kleuters bakken beukennotenkoekjes na het verzamelen van nootjes op het plein. Smullen maar! 4 **Het Mozaïek** – The day after... De krant van de personeelsdag is binnen. Het werd een rustige lunchpauze. 5 **Bommelstein** – Groep 8 miste hun zieke juf Jessica. Toen hebben we haar maar een beterschapswens gemaaild: elk kind een letter. Lief! 6 **De Paradijsvogel** - Gymmeester Michiel 25 jaar in het vak! Als verrassing deden de leerkrachten mee aan de duurloop voor groep 6-8 die toevallig ook die dag gepland was! 7 **De Kameleon** – Minister Ollongren op visie bij groep 7-8. We krijgen 350.000 euro subsidie om onze duurzame, innovatieve en ambitieuze vernieuwbouwplannen uit te kunnen voeren.

“Leerkrachten zoeken tools om een verdiepingsslag te maken”

“Laten we met zijn allen het cultuuronderwijs professionaliseren.” Dat vindt **Nicolette Talboom** van Stichting Hart Haarlem. Als projectleider van het Kenniscentrum Cultuuronderwijs zet zij zich met haar collega’s in voor cultuureducatie met kwaliteit op de scholen in de regio. Nicolette legt uit waarom cultuur in het curriculum van scholen hoort en hoe je je als school kunt onderscheiden met een rijk aanbod.

Hart brengt scholen, gemeenten en cultuurinstellingen met elkaar in verbinding. Aan de ene kant door advies te geven, maar ook door het culturaanbod in de omgeving zichtbaar te maken. Daarnaast werkt de stichting samen met cultuurpartners in de omgeving. “Zo willen we cultuur ook op de lange termijn inbedden in het onderwijs.” Negen scholen van Jong Leren nemen de basisvoorziening CultuurMenu af en een aantal scholen volgt een verdiepingstraject.

Onderscheidend speerpunt

“Dat culturele ontwikkeling bijdraagt aan de algemene ontwikkeling van kinderen, weten leerkrachten wel”, zegt Nicolette. “Maar cultuuronderwijs verdwijnt steeds vaker op de pabo’s en scholen besteden er minder aandacht aan. Leerkrachten willen kinderen kennis laten maken met verschillende vormen van cultuur, en hebben vooral tools nodig om het echt onderdeel te laten uitmaken van het curriculum. De Paradijsvogel en Nicolaasschool starten begin volgend jaar een verdiepingstraject waarin dit centraal staat.”

Vaardigheden voor het leven

Helaas verslapt thuis ook de aandacht voor cultuur en creatieve vaardigheden, weet Nicolette: “Daar wordt bijvoorbeeld steeds minder geplakt en geknipt, waardoor kinderen op creatief vlak steeds minder vaardig zijn. Natuurlijk kun je met handvaardigheid kinderen het een en ander bijbrengen, maar als leerkracht kun je niet van alle markten thuis zijn.

Samenwerking met culturaanbieders brengt die specifieke deskundigheid de school in. En al deze ervaringen en vaardigheden komen in het verdere leven van kinderen van pas.”

Op zoek naar verdieping

Nicolette is blij dat steeds meer scholen en ook de overheid inzien dat culturele ontwikkeling onderdeel is van de 21e eeuwse vaardigheden van kinderen. “De landelijke subsidie Cultuureducatie met Kwaliteit helpt scholen om cultuuronderwijs te versterken en in te bedden. Steeds meer scholen zoeken verdieping die past bij het profiel van hun school. “We helpen deze scholen met een passend aanbod voor de lange termijn. Daarbij hoort ook leerkrachten kennis laten maken met cultuurvormen waar ze zelf niet zo snel voor zouden kiezen.”

Rust in de school

“Consistentie is ook een argument voor scholen om cultuureducatie een vaste plek te geven. Dus niet als iets erbij, maar als vast onderdeel van het curriculum. Want ad hoc bedenken: doen we nog iets cultureels? geeft een hoop onrust en extra werkdruk”, legt ze uit. Vervolgens is het goed om van elkaar te leren. “Je hoeft niet allemaal opnieuw het wiel uit te vinden. Leer van elkaar, zorg dat je directeur cultuur op de agenda zet en wissel goede ervaringen én leerpunten met elkaar uit. Ik hoor leraren vaak zeggen: we zijn geïnspireerd geraakt, we kunnen meer en hebben er nu ook lol in. En willen we dat niet allemaal?”

Creatieve (lees: onjuiste) oplossingen straffen of prijzen?

Priscilla Haringsma, directeur Kindcentrum de Molenwerf

"Wat mij betreft stimuleren we alle kinderen creatief na te denken. We geven niet voor niets steeds meer vrije op-

drachten. Maar laten we hen ook leren kritisch te zijn op hun eigen werkwijze en bevindingen. Kinderen snappen namelijk echt wel dat ze niet op school komen om de boel voor de gek te houden. Dat vraagt van de leerkracht een meer coachende rol. Toen wij als leerkrachten onlangs het meekijkscherm ontdekten op de Chrome-books, duurde het niet lang voordat de kinderen het incognito-venster hadden gevonden. Wij konden vervolgens niet meer meekijken. Ik vind het dan leuk om het gesprek aan te gaan en samen te zoeken naar een oplossing, waarvan alle partijen leren. Door hen een uitdagende opdracht terug te geven, ontstaan leuke gesprekken. Sta daarvoor open, want anders mis je bijzonder aspect van het creatieve kind."

Deborah van Dijk, leerkracht Nicolaasschool

"Als er geen andere kinderen of spullen zijn geschaad, zou ik creatieve oplossingen nooit afstraffen. Ik ga het gesprek aan

met de leerling. Waarom heeft hij het zo gedaan, had hij soms niet voldoende aan mijn uitleg, of strategie? Vraag je ook af waar dit 'talent' vandaan komt en wat je er zelf van kunt leren. Aan het begin van deze eeuw, kwam ik regelmatig sms-taal tegen in de dictees. Stond er w8 in plaats van wacht. Eerst dacht ik dat de kinderen me aan het dollen waren, maar ze bleken zich van geen kwaad bewust. Ik heb zelfs wat van hun vrije taal overgenomen in mijn eigen berichtjes. Recent heeft een leerling mijn collega enigszins weten te misleiden door slim te programmeren. Voor het hele team een eye-opener om scherp te blijven. Voor je het weet, streven ze ons voorbij."

van kinderen:

Vivian Donker-Hilhorst, interim ib'er Triade Zuid

"Bij deze stelling moet ik met een denken aan leerlingen die (hoog)begaafd zijn, buiten de kaders denken ('out of the box') en met creatieve oplos-

singen komen. Maar wat is dit out of the box denken eigenlijk? Door de populariteit van deze term is de oorspronkelijke betekenis een beetje verloren gegaan, het creatief denken. En ja daar kunnen we van leren, omdat het vaak nieuwe inzichten brengt en de weg naar een breder perspectief schept. Ik geniet van leerlingen die op deze manier denken. Het houdt me scherp, het zet mijzelf aan het denken, het houdt mij 'out of the sleur'. Bied deze leerlingen ruimte zichzelf te zijn, ga zelf creatief om met (les)methoden en blijf alert. Dat houdt ons vak levendig!"

Lindsey van der Poll, leerkracht Bommelstein

"Mijn oplossingen hoeven niet altijd de juiste te zijn, daarom ben ik er voorstander van de oplossingen vanuit de kinderen te laten komen en ze vooral mee te laten denken. Een afspraak die ik regelmatig ge-

bruik is: 'De juf heeft altijd gelijk!' Ik vind het geweldig om te zien dat kinderen er alles aan doen om mijn ongelijk te bewijzen. De oplossingen waar de kinderen mee komen, zijn niet altijd haalbaar. Dit geeft aan dat voor kinderen vrijwel alles mogelijk is."

Caroline Kerdijk, leerkracht Antonius (K) en hoogbegaafdenspecialist i.o.

"Hoewel je je misschien bedonderd voelt, zou ik zonder de leerling direct te veroordelen een paar vragen stellen. Met een eerlijk en goed gesprek bereik je waarschijnlijk het meest. Hij heeft namelijk iets creatiefs bedacht, waar jij zelf

misschien nooit op gekomen was. Zo'n talent wil je behouden, maar je wilt hem ook leren er goed mee om te gaan. Ik zou vragen hoe hij hierachter gekomen is en wat hij wellicht anders had kunnen doen? Daarna maak ik een afspraak. Mocht hij de volgende keer weer een creatieve oplossing hebben, dat het dan wel zo handig is dat te melden. Zodat ik hem goed kan begeleiden en we er allebei van kunnen leren. En misschien zelfs wel de hele klas."

Gastvrij: schuif je aan voor een goed gesprek?

Een van onze toezichhouders vroeg laatst aan het CvB wat onze werkprincipes te maken hebben met de identiteit van Jong Leren.

Om de koers voor de komende jaren te bepalen, hebben het CvB en het directieteam de ontwikkelrichting van de organisatie geformuleerd: wij geven ruimte, wij dagen uit, wij leren samen. En we zien regelmatig mooie voorbeelden van binnen (de scholen van) Jong Leren. Elke organisatie zou deze werkprincipes kunnen hebben, maar hebben ze niet. Dus de vraag wat ze te maken hebben met onze identiteit is een terechte. Een vraag naar de oorsprong van ons handelen.

Bijbel als inspiratiebron

In onze identiteitsnotitie spreken we over de waarden liefde, respect, verantwoordelijkheid, betrouwbaarheid en geborgenheid. Naastenliefde, een open houding naar de ander hebben en willen leren van de ander worden daarin nadrukkelijk benoemd. We laten ons inspireren door de bijbel. Kort samengevat zou je kunnen zeggen dat we onze werkprincipes vorm geven vanuit het concept van gastvrijheid. En als het gaat om gastvrijheid spreekt de bijbel klare taal: een fatsoenlijk mens dient zorg te dragen voor de ander, al komt het nog zo ongelegen. In welke tijd je ook leeft, eigenlijk hoort die zorg voor elkaar er gewoon bij. Gastvrijheid betekent in essentie ruimte scheppen voor de ander. En dan zijn we direct bij (een van) onze werkprincipes.

Uitnodiging

Dagelijks zien wij mooie voorbeelden van gastvrijheid, maar we beseffen ook dat onze gastvrijheid soms in het gedrang komt. Hoe sta jij hierin? We horen het graag!. Een goed gesprek hierover voer je aan tafel in een uitnodigende en ontspannen sfeer. Daarom organiseren wij binnenkort op drie momenten een etentje bij ons thuis. Het diner bereiden wij daar ter plekke. Per keer kunnen we 10 tot 12 collega's ontvangen.

Heb je interesse? Meld je aan via info@jl.nu en geef aan waarover/waarom jij graag met ons in gesprek wilt gaan.

Dorine Rings, directeur Antoniuschool (K)

“Mijn lievelingsboek uit mijn jeugd is ‘De

Toen ik op de basisschool zat, kreeg ik in de vierde klas voor het eerst een meester. Daar keek niemand echt naar uit, want het was een strenge, knorrige meester. Hij was al wat ouder en leek niet veel met kinderen te hebben. Maar als hij aan het voorlezen was dan bloeide hij helemaal op. Hij kon prachtig spannend voorlezen! Hij las alle delen van De kleine

Een hobby, een passie, sporten, een vrijwilligersfunctie, dit doen jouw collega's na schooltijd:

Mandy Sibrandi, leerkracht groep 7, De Brug Aalsmeer. Creativiteit is voor de een iets om verloren uurtjes mee te vullen, voor de ander een verslaving. Voor Mandy geldt dat een stressvolle dag er een is waarop ze niet heeft gehaakt. Bij de hele familie Sibrandi zit knutselen in het bloed. Al vanaf jonge leeftijd knutselde Mandy dagelijks na school met haar moeder. En nog altijd organiseert het gezin regelmatig knutselavonden, waarop moeder, zus en Mandy creatief losgaan.

Mandy heeft het haken zo'n acht jaar geleden ontdekt. De creaties van Mandy hebben bijna altijd ogen, oren en een neus - en in veel gevallen een ziel. In Japan noemen ze deze kunstvorm Amigurumi, ofwel: de kunst van het haken van kleine knuffelbeestjes. "Haken had toen nog niet zo'n hip imago." Naast het regelmatige stekenpatroon en de uitnodigende kleuren, hebben de creaties van Mandy allemaal een eigen karakter. Soms zelfs zo eigen, dat het lastig voor haar is om er afscheid van te nemen als ze een werkje verkoopt.

Blijge gezichten

"Veel collega's weten mij al te vinden als ze een apart kadootje zoeken. En als ik jarig ben, haak ik vaak iets voor collega's bij wijze van traktatie. Mensen vragen mij soms aan de hand van een foto van een (soms al overleden) dier, een knuffel te haken. Het is zo fantastisch om die blije gezichten te zien als ze het resultaat komen ophalen! Daar doe ik het voor. Via mijn Facebookpagina

MadebyMandy ben ik met mijn hobby bezig én levert het nog wat op ook!"

Rustgevend effect

Mandy vindt het belangrijk dat de creativiteit van kinderen in de klas gestimuleerd wordt. "Als je niet met knutselen in aanraking komt, kom je er nooit achter of je er talent voor hebt. Handwerken en het stimulerende en rustgevende effect ervan op kinderen wordt zwaar onderschat!" Dus leert ze jongens en meisjes in haar groep haken - of borduren, breien, origami, raamsticker-erven of een van haar andere knutselhobby's.

Weg stuiterbal

Nu haakt Mandy alle figuren voor een kerststal. "In Amigurumi vind ik een combinatie van kleur, secuur, fijn werk en een hoog schattigheidsgehalte. Mijn hoofd gaat op standje rust zodra ik de haaknaald oppak. Mensen kennen mij als stuiterbal, maar daar is dan niet veel meer van over!"

kleine kapitein' van Paul Biegel.

kapitein voor. De hele klas was muisstil en iedereen luisterde ademloos. Het was een soort magisch moment. Ik zal het nooit vergeten.

Het heeft bij mij de interesse voor lezen gewekt. Voor mij het bewijs dat voorlezen

in de klas heel belangrijk is in de leesontwikkeling van kinderen. Je kan er verschil mee maken. Nog altijd lees ik met veel plezier en ga ik graag eens in de twee maanden naar mijn boekenclubje. Dan gaan we eerst kletsen en daarna bespreken

we het gelezen boek. Door ervaringen te delen en elkaar vragen te stellen over het boek gaat het nog meer leven en kom je weer tot nieuwe inzichten. Mijn tip is dus: praat vooral ook met kinderen over de boeken die ze gelezen hebben!

Geslaagd experiment: workshop voor onderwijsassistenten

Eind september gaven **Jannieke Verkerk**, **Nathalie Mense** en **Lisa Brinkmann** een workshop aan onderwijsassistenten omtrent het gedrag van kinderen. **Uitgangspunten waren: hoe herken je moeilijk gedrag en hoe ga je hier mee om?**

“We zijn begonnen met een theoretisch gedeelte over verschillende gedragsproblemen die je dagelijks kunt tegenkomen in het onderwijs. Wat hebben deze kinderen nodig? Afgewisseld met een praktisch circuit van verschillende werkvormen gericht op de bewustwording waar deze kinderen tegenaan lopen. Een versje inoefenen in een ruimte vol verschillende prikkels en afleiding is lang niet makkelijk!”, vertelt Lisa. “Vooral de bewustwording, gehoord worden en het onderlinge contact tussen de onderwijsassistenten werden als zeer waardevol ervaren. Wij hebben met heel veel plezier en passie de workshop verzorgd en wellicht komt er een vervolg op.”

Leerzame middag

Sven van Putten is onderwijsassistent op de Aloysius-school en loopt stage bij Lisa: “Vooral de casussen aan het eind van de dag, waarin alle praktijkervaringen werden uitgewisseld waren erg leerzaam. Het was interessant om kennis te maken met de verschillende situaties en heel leuk om de onderlinge oplossingen op zo’n creatieve manier uit te wisselen. Daarnaast vond ik het ook boeiend kennis te maken met de verschillende gedragsproblemen en -stoornissen in de praktijk. De werkvormen aan het eind van de middag zorgden voor een leuke afsluiting van een leerzame en gezellige middag!”

Vervolg

Volgens Nathalie is er ook al iets leuks ontstaan uit deze bijeenkomst. “Een van onze doelen was ook elkaar leren kennen en netwerken om elkaar te kunnen bevragen voor adviezen en ideeën. Inmiddels is een groepje onderwijsassistenten bij elkaar gekomen op uitnodiging van LIDO. Daar komt een vervolg op.”

Pak jij de volgende 'open space'?

De laatste pagina van JL.nu staat open voor jou! Weet jij alles van omgaan met tieners, heb jij je verdiept in ICT in de klas, of wil jij je kennis delen over een ander onderwijsgerelateerd onderwerp?

Mail dan een korte motivatie naar redactie@JL.nu waarom jij de volgende open space zou moeten vullen.